

Adolf Eliasson
Röalid, Mörrum.
Född 1859.

2584

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Maran.

Jag har själv sett en, då han ridits av maran. Det var nere i bränneriet. Jag låg där tillsammans med en båtsman, som hette Råberg. Mitt om natten började han frusta och stöna, som om han fått slaget. Jag tänkte men sa ingenting till honom. Men han glodde på mig och stönade: Ta av det, som är på mig. Jag såg ingenting. Sen på morgonen talade han om, att han ofta reds av maran om nätterna.

De påstå att det är fruntimmer, som är maror, och karlar, som äro marulvar. De gå inte undan förrän de vill, och de kunna ta sig in genom det minsta hål. Om en mor, då hon är havande kryper genom en fölungahamn, då får hon lätt barnsäng, men barnet blir en mara eller en marulv.

Adolf Eliasson.

Röalid, Mörrum.

Född 1859.

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

2.

Goenissen.

Goenissen eller tomten skulle ha gröt och mjölk julakvällen. Det skulle ställas ut till honom i ledugården, där han mestadels höll till.

Elna Eliasson berättar, att en gång råkade en piga snubbla över tröskeln, när hon en kväll skulle gå ut och se till kreaturen. Då sade hon något opassande, det var då knäveln eller så. Som hon sagt så, hörde hon goenissen skratta uppe på loftet: Ha, ha, ha.

Elna Eliassons son brevbäraren har berättat samma historia, men säger, att det var hans mor, som skulle gå ut en kväll o. s. v.

Adolf Eliasson
Röalid. Mörrum.
Född 1859.
Listers hd.

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Tomten.

Det här hände i Norre gården i Mörrum.

Det hade sig så, att en kväll fick bonden där inte ut sina drängar att skära hackelse. Men då de sutto inne på kvällen, fick de höra, att hackelseverket började gå ute i ladugården. De gingo ut, men där fanns inte en enda hackelsestubb skuren. Men så snart de kommit in började verket gå igen. Drängen skulle sen ut och ge hästarna nattfoder. Då han var uppe på höskullen, drog han inte ut hö med hökroken utan tog oppepå. Det fick de inte göra förr, utan de skulle dra ut strå för strå. Men när han så kom bort till gluggen med höet, fick han se en urring, så han flög ner i logen. Detta har han själv berättat för mig.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Elna Eliasson.

Röalid. Mörrum.
Född 18 . .

Listers hd.

2584

4
Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Skogssnuvan.

Det var en pojk, som bodde i huset här-
intill. Han hade en flicka, som han var sams/hade till fästemö/ med.
En kväll hade de stämt möte, och då han kom till mötesplatsen, fick
han se en flicka sitta på en sten. Han trodde, att det var hans flicka,
och han satte sej jänte henne. De satt och pratades vid en lång stund.
Men rätt som det var flög flickan upp på skogstopparna och försvann.
Då blev han så förbluffad och förstod, att det var skogssnuvan. Nu fick
han också se sin rätta flicka komma.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Adolf Eliasson

Röalid, Mörrum.

Född 1859.

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.Näcken.

Jag var inte konfirmerad första gången, jag såg näcken. Vi kom från kyrkan och voro ganska mycket folk i sällskap. Då vi kom till Troarps bro i Asarums socken, fick vi se en stor brokig häst stå på bron. Vi blevo allesammans förvånade och vågade ej gå över bron. När hästen stått på bron litet, hoppade han ner i år igen, och det med sådan fart, att vi blevo alldeles nerstängta. Sen när vi gick över bron, tittade vi ner, men då var det, som om han var bortblåst.

En gång var jag ute och skjutsade uppe i Jänshögs socken. Det var i början på 70-talet, då jag var skjutspojke uppe i Jänshög. Då råkade jag ut får ett spektakel vid en bro. När jag kom till en bro, fick jag se en häst där. Jag var dum nog och smällde till den där hästen med piskan. Men nu trodde jag, att mina hästar skulle gå ifrån mig. de blevo alldeles vilda. och jag kunde knappt hålla dem. Och hästen

2584

7

på bron for ner i ån med sådan fart. Detta var mitt på natten, men de som åkte med sågo det också.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Adolf Eliasson
Röslid, Mörrum.
Född 1859.—

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Glosen.

En kväll var jag körande hem från bränneriet. Jag hade varit där efter drank och hade två oxar för vagnen. Då fick jag se en sådan där glosa. Det var som en vanlig sugga, men borstarna stod rätt upp. Den kom rännande och rände mellan oket på oxarna och mellan benen på mej. Jag satt och åkte framme vid stängen. Sen for den under vagnen. Jag blev så rädd, så jag piskade på oxarna för att fort komma hem. De påstod, att det skulle vara farligt komma ut för henne, men jag hade ingen men av det.

2584

8

Adolf Eliasson
RöaLid, Mörrum.
Född 1859.

LANDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Näcken.

En bonde hade en gång sin häst ute på en äng, som låg intill Mörrums ån. Han skulle så gå och hämta hästen för att ut och harva med den. Då han kom ner på ängen, så fick han se två hästar gå där. Bonden tog den ene hästen och spände den för harven. Men när han harvat två harvdrag, så rände hästen ner i ån med harven efter sig. Bonden blev av med både sele och harv. Den andre hästen gick kvar och betade.

2584

Adolf Eliasson
Röalid, Mörrum.
Född 1859.

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

En piga, som blev havande med näcken.

Uppe i Uggleboda i Jämshögs socken hände det. Där kom en eftermiddag en stor fågel flygande i luften. Det susade och ven i luften, när den kom. Det var likasom en svan, och den slog ner i sjön. Folket brydde sig inte vidare om fågeln, och vad det var för något. Men på gården fanns en piga, och hon hade en fästeman. På kvällen skulle pigan som vanligt gå ut i ladugården och forä. Då kom den där kanaljen, näcken, den där fågeln var ingen annan än näcken, in i ladugården. Han var i skepnad likadan som pigans fästeman, så hon trodde nästan, att det var han.

Den där kavaljern ornade med pigan, så hon blev med barn. Och det blev en påg, som pigan fick tillsammans med näcken. Både barnet och pigan ville sen bara ner i sjön. Det var nästan omöjligt, att hålla dem därifrån.

Man var tvungen låta pigan flytta, så hon kom långt bort från sjön.

Det var en gammal kvinna, som bor där uppe, som berättat det för mig.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10.

Adolf Eliasson

2584

Röaliå. Mörrum.
Född 1859.

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Listers hd.

Vad man förr lade i kistan hos den döde.

För att de ej ska gå igen.

När någon förr var död, lades en psalmbok och en sax i kistan. Psalmboken lades öppen på magen och saxen nere vid fötterna. Var det någon, som supit mycket brännvin, medan han levat, lades ofta ett kvatter brännvin i kistan. Sådana flaskor ha dödgravarna ofta hittat, och de ha till och med smakat på det. Var det en, som varit glad med att röka, lade man pipa och tobak i kistan. Om den, som dog, var med barn, så måste en sax finnas med i kistan.

För ätt den dödes inte skulle gå igen, kastade de vatten efter liket och nämnde därvid den dödes namn. Jag har också hört, att de skulle lägga gamla linntyg i kistan. Den döde skulle då få att göra med att räkna alla trådarna och gick inte igen.

Arb.

Adolf Eliasson

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Röalid. Mörrum.

Född 1859.

Vaggvisor.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ekorren gick uppå ängen och slog,
och ingen kan tro, hur han fäktade.

O skatan hon räfsade, o kråkan hon drog,
o lille kisse pysse, han körde den vägen,
som var smalare och lång.

Och skatan i skogen hon kvittrade en sång,
o ingen kan tro hur det hördes.

Ro, ro till fiskeskär.

Många fiskar få vi där.

Lax, brax, gäddor och flundror
och torsken.

Adolf Eliasson
Röalid, Mörrum.

2584

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Född 1859.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vaggvisa.

Denna vaggvisan har Eliasson lärt av sin Morfar,
sjömannen Anders Morin.

För i afton så glönde jag knappen i väggen,
aj, aj, aj, aj för tjong falle ra.

Jag menar den karlen var fuller och galen,
som inte kan höra, far är hemma, far är hemma.

Vyssen lullan lej.

Han kom till mej i ottan, förrän den hanen gol.

Då är den gubben borta, han är i kvarnen o mal.

För i afton så glönde o.s.v.

Hästen går på marken, och flickan har pissat i sarken.

I kväll får du inte gå in.

För i afton o.s.v.

2584

13

Jag ser ditt milda öga igenom fönstret höga,
i kväll får du inte gå in.
För i afton o.s.v.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNERARKIV

Barnapigan sitter och vaggar och sjunger och
tänker på sina egna äventyr.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV *Sridal.*

Moran och manlön	
Görisen	" 2.
Fornsten gav detuzen en öfif	" 3.
Skogsmanen visar sig som en flicka.	" 4.
dylösen	" 5.
<u>Näckan</u> : som en däst. Spändes för glagen.	6-8
Pigen, som blev sammade med näcken	9.
Vad som lades i den lodes kista	10.
Vagnrisor: Ekollen gick uppå ängen och slog....	11
Ro, so till fiskesköt	11
För i afton så glömda jag Krappan i sängen	12-13.